

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Med lov nr. 428 af 31. maj 2000, som trådte i kraft den 1. juli 2000, blev der vedtaget stramninger af bestemmelserne om isolation. Imidlertid har det på baggrund af en konkret beskrivelse af virkeligheden i TV 2 siden vist sig, at der i Folketinget ikke er tilstrækkelig viden om de psykiske konsekvenser af isolation.

Samtidig er det dokumenteret i tv-reportagerne, at lægeerklæringer, hvoraf det tydeligt fremgår, at arrestanten er i en nærliggende risiko for at få alvorlige psykiske lidelser, ikke lægges til grund ved domstolens beslutning om forlængelse af isolationens varighed.

Forslagsstillerne ønsker reglerne om isolation fjernet fra retsplejeloven. Ingen tvivl om det. Men da der ikke er flertal herfor, fremsættes dette lovforslag for derved at afbøde risikoen for, at arrestanter pådrager sig psykiske lidelser af opholdet.

Dokumentationen for, at man kan pådrage sig psykiske lidelser af isolation, er til stede. Af betænkningen, der førte til lovændringen i 2000, fremgår det, at isolation sammenlignet med ikke-isolation indebærer en belastning og risiko for forstyrrelse af det psykiske helbred. Der henvises til Strafferetsplejerådets betænkning nr. 1358 om varetægtsfængsling i isolation.

Som led i arbejdet med betænkningen fik Strafferetsplejerådet lavet en videnskabelig undersøgelse om virkningerne af anbringelse i isolation. Uddrag af undersøgelsen, der blev offentliggjort i 1994, og som går under navnet "isolationsundersøgelsen" er medtaget som bilag til udvalgets betænkning. Isolationsundersøgelsen viste, at det ikke kan forudsiges, hos hvem eller hvornår en eventuel forstyrrelse af det psykiske helbred indtræder. Risikoen for forstyrrelser er den samme under hele isolationsforløbet uanset den tidsmæssige udstrækning. Dog indebærer en længerevarende isolation, at den pågældende arrestant i længere tid er udsat for belastning og risiko for skade. Vurde-

ret for et samlet isolationsforløb bliver risikoen for skade dermed større ved en længerevarende isolation som følge af den længere risikotid.

Forskerne bag isolationsundersøgelsen har i den samlede konklusion anbefalet, at man ikke øger belastningen forbundet med varetægtsfængsling ved at anvende isolation.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med forslaget sikres det, at domstolen ved beslutning om isolation eller forlængelse af isolation skal inddrage eventuelle lægeerklæringer om arrestantens psykiske helbred. Fremgår det af disse lægeerklæringer, at arrestanten er i risiko for at få psykiske problemer, er domstolen ikke berettiget til at iværksætte eller forlænge isolationen.

For at forhindre kollision kan politi og fængselsmyndighed placere arrestanten i en anden arrest eller i en afdeling af arresten, hvor man kan kontrollere, hvilke kontakter der må være. Der henvises i den forbindelse til bestemmelserne om delvis isolation i retsplejelovens § 770 b, stk. 1, og § 773.

Til nr. 2

En af måderne, hvorpå man kan forhindre, at der opstår psykiske lidelser, er ved regelmæssig og længerevarende kontakt med personalet, fængselspræsten, psykologer m.fl. Ifølge § 776, 2. pkt., skal justitsministeren fastsætte regler herom. Men da disse regler tilsyneladende ikke har givet den fornødne minimumstid for den isolerede arrestant, foreslås der indsat en regel herom, hvorefter man som isoleret har ret til mindst 3 timers besøg/samtale m.v.

Det er forslagsstillerens opfattelse, at disse minimumsregler for samvær med andre kan udfyldes af besøgsvenner eller andre frivillige.